

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Et lidet Bidrag til Dagens Penne-Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Et lidet Bidrag til Dagens Penne-Historie", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 1521. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1818_330-txt-root.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Et lidet Bidrag til Dagens Penne-Historie.

Uddøe end Fæe og Frænder,
Et Noget dog jeg kjender,
Som Død gaaer uden om,
Det er *de Dødes Dom!*

Havamaal hint Gamle.

Medens jeg i Vinter og en Deel af Sommeren sad, som jeg var muret, mellem Nordens gamle Krøniker; da blev jeg ikke sjelden tung om Hjertet, thi det syndes mig livagtig, som om jeg sad i de afgangne Høvdingers aabne Begravelse, og stirrede paa Kisterne, paa Bauta-Stenene, paa de mølædte Faner, og de andre Mindes-Mærker om et længst forsvundet Kæmpe-Liv, som jeg kun mægtede at skjelne mat ved Nat-Lampens dunkle Skin. Dødens Stilhed omgav mig, og mit eget Aande-Dræt var Alt hvad jeg hørde, kun igjennem det syndes mig stundum som en sagte Stemme af Saxos og af Snorros Aand tilhviskede mig glemte Ord fra Heden-Old, der styrkede mit Hjerte til at slaae roligt i de Dødes rædselsfulde Boelig, bortpustede Søvn, som saa tidt vilde leire sig tung paa Øie-Laagene, og klarede, ei veed jeg ret, om Øiet eller Lampens Skin, saa Mindes-Mærkerne forbandt sig til en livlig Kjæde, til et opmuntrende og lysteligt Syn. Dog, længe kan man ikke sidde taus og ene i den aabne Grav, og dog beholde Liv og Mod og Munterhed til Lytten efter hedenfarne Aanders sagte Hvisken, til ei at synke mat og mødig ned imellem Kisterne, det har jeg maattet lære, og naar man nu kanskee, i Danmark og Norge, vil synes det er sært, at kun saa Lidet af de gamle Aanders Tale lyder høit igjennem mig; da har man sikkert mindre Føie til at spørge mig: hvorfor? end jeg har til at svare med den af Gravens Nat opkomne Asmund Alfsøn:

- 1 I feireste Huus er ei Fryd eller Mag
For Menneske-Afkom at finde,
Naar alt som den eenlige Spurv under Tag
I Taushed man sidder derinde,
Nei, ynkelig faren og stædt er den Mand,
Som vanker forladt i de Levendes Land!
- 2 1522Men jeg sad i Dybet, saa øde, saa tyst,
I Hulen, i Mulm og i Mørke,
Hvor Kvalmen saa lummer bespændte mit Bryst,
Og Liiglufft fortæred min Styrke;
Der ene jeg sad, uden Haab, uden Trøst,
Med Lyset berøvet al Øinenes Lyst!
- 3 Hvad undres, I Kæmper, da over endnu!
Jeg maatte vel blegne og bløde,
Ja blegne i Mulm og i Kvalm og i Gru,
Og bløde i Kamp med de Døde!
Ja, Alt hvad som lever, om Nat og om Dag,
Vel Farve maa skifte i Dødninge-Lag!

Saa kvad jeg i Asmunds Navn, der jeg, styrket ved at skue Bøge-Maien i Skjærsommer, og høre Natter-Galens Slag i Sællands Skove, følte mig oplivet til ved Gravens Dør at lytte end til Aandernes Tale om Olav Tryggesøn og Frode Fredegod! Saa kvad jeg da, og kunde, siger jeg, anvende det paa mig, med *mere Føie*, end man kunde spørge: hvi jeg blev ikke uophørlig ved at lytte; men jeg gjør det ikke uden halvveis, fordi jeg ellers løi mod Sandhed, og beskjemmede den *Troe*, det er min Pligt at ære: den Troe som tænder Lys i Graven selv, beløi den Aand, som vender aldrig Haabets Fakkell, bagtalde den Stav, som støtter kraftelig, selv paa den sidste, mørkeste og frygteligste Vandring gennem Dødens Skygge-Dale!

Men hvad saa? hvad skal, hvad vil den halvveis præstelige Beenhuus-Tale her i Skilderiet af Dagens levende og friske Penne?

Den vil staae her paa sit Sted, som en Erindring om, at jeg har og en Pen, og at min Pen har og en *Dag-Bog* for 1818, som var saa næsten skrevet ud, før Hunde-Dagene begyndte, og som jeg kun satte Anmærkninger til i *Fiske-Maaneden*. Den vil minde om, hvad der er sandt, at i Aar, som i Fjor, var der i *Skoven* en frygtelig Taushed, et frygteligt Mørke, en frygtelig Eensomhed, hvis Lige jeg aldrig før har kjendt: Taushed, for hvem der ikke regner Kjækken og Galen og Snorken for Andet, end hvad det i Aandens Øre er: *U-Lyd*; Mørke, for hvem der ei indbilder sig, at *hans egen* lille Praas, der svirper ud i Vinden, mens han vender sig, at *den* kan gjøre lyst i Skoven,

1523Naar Natten udruller sit sorte Slør,

Og Dagen dør,

ja, naar selv:

Midnattens Maane sig skjuler bag Skye,
Og Stjernerne længer ei blinke;

Eensomhed, for hvem der ikke kalder Tummel Selskab og Snak Samtale! Ja, den skal minde om, hvad der er sandt, og hvad jeg er sikker paa, enhver i Danmark, hvis Kinder før har glødet i Straalerne af Aandens Soel, hvis Hjerter før har banket høit, og smeltet hen ved Tonerne fra Hoved-Hvælvingen og Hjerter-Dybet, skal indrømme, at der i Fjor, i Danmarks *Fugle-Skov*, ei holdtes nogen Jubel-Fest for Aand og Hjerter, men snarere et Gravøl, hvor *Aand* og *Hjerter*, som fortvivlede: som *Asmund* og *Ragnhild*, tog Afskeed fra Marken, for at indmure sig i Mørket. Jeg nævnede *Asmund*, og hvem der har et opladt Øje, seer vel hvad jeg mener: at jeg mener Nordens høje Kæmpe-Aand, der, end saa seent i Tidens Kveld, besøgte os med Adam Øehlenschläger, men nu, som et Gjenfærd af sig selv, ynkelig raste, gav Helte-Driften og Fostbroder-Skabet Skyld for sin selvgjorte Skjebne, og syndes i sit eget Øie kun at have trende Kaar: aldeles at omskabe sig selv fra Aand til *Kjød*, eller at glemme sig selv i Intets Skjød, eller ved et *Krampe-Træk* tage *Kjød*et med i Evigheden: altsammen lutter *Umueligheder*. Hvad Under, at Aanden som rasede saa, forsvandt, uvist, til hvilken Side; og hvad Under, at der for aandekjære Hjerter blev tomt og eensomt her i Skoven, saa de, som Rerek og som Alfred, kunde vel faae i Sinde at drage bort fra Sællands Bøge, og lede om Opmuntring i Landet, hvor Citronen groer. Ja, Aander! saa I ikke Alfred, saa I ikke Unger-Svenden med det ømme Hjerter, saa I ikke Bernhard Ingemann drage taus, vemodig bort, da Haabet syndes reent udslukt om *Asmunds* Redning! Forstod I ikke, det var *Asmunds* *Krampe-Træk*, hvorunder *Elnas* Hjerter hardtad brast, da hun forgjæves havde med sin Jomfru-Haand bevæget Kirke-Klokkerne til Bede-Slag! Saa I ei, at *Elnas* Skjald kun vidste Raad for hendes Hjerter i et sælsomt Eventyr, ja vidste dog i Grunden intet Raad, thi hendes Hjerter slog jo kun i hans: i *Skjaldens*, i *Halvdans*, som forlod os med det vemodsfulde Kvad:

- 1 1524 Farvel, I Brødre, djærve, troe!
Hos eder kan ei Skjalden boe;
Farvel, min Barndoms grønne Strand!
Her er dog ei mit Fædreland.
- 2 Mod Øst, mod Øst gaaer nu min Gang,
Med Pilgrimstav, med Harpeklang,
Hvor Stjerne-karmen ruller nu,
Didhen, didhen staaer Skjaldens Hu.
- 3 Den over Oljebjerget gaaer,
Ved Kedron Stjernen stille staaer,
Den seer, hvor Lyset kommer fra,
Den ruller over Golgatha.
- 4 Did, hvor den høie Frelser stod,
Did kalder mig hans Hjerteblood,
Farvel, hver Ven paa Verdens Øe!
Hvor Herren leved, vil jeg døe.
- 5 Mod Øst, mod Øst gaaer Skjaldens Gang,
Med Pilgrimstav, med Harpeklang;
Af Jorden slettes skal mit Spor,
Min Kjærlighed i Himlen boer!

Hvem tør i Danmark tale med om Aand, som ikke seer, at Ingemanns Hjerter begeistredes af Øehlenschlägers Aand, og kunde derfor aldrig skildre os en anden *Helt* end *dens*, men kun i Vexel-Kvad udtone den dybeste og reneste Helte-Kjærlighed, som Skjalden føle kan i Støvet: en Kjærlighed, hvis Gjenstand vel er ikke *synlig* paa Jorden, men kan dog være *legemlig* i Aandens Ord, og derigjennem aabenbare sig som *Billed*. Hjertet *vilde ikke* følge Aanden paa dens vilde Jagt i Luften, men eengang overraskedes det dog af Løve-Ridderen, fortrød det udentvivil, og opgav Haabet om at see en ægte, nordisk christen Helt, som det kunde jublende knytte sig til, for Tiden og for Evigheden!

Hvem der har ikke bedre Forstand, maa, om det kan fornøje ham, gjerne kalde saadan Tale: Sværmerie, ja, den maa nød vendig klinge i hvert Øre, der er lukt for Aande-Pust med Mose-Uld, som en uvedkommende og uforstaaelig Surren; men jeg er af den stadige Mening, at en Forfatter, som maa tale mangt et Ord til Tidens U-aand, har ogsaa Lov til at tale enkelte, som den ei fatter, men som Aander godt forstaae. Det Følgende skal, haaber jeg, være desfatteligere for 1525 Alle, thi saa passende det sikkert er, at tale historisk om Aander, i Billeder, laante af deres egen Historie, saa latterligt vilde det være, i et *saadant* Billed-Sprog at fortælle de Pennes Idrætter, som ingen anden Historie har end deres eget Dag-Blad, og det er, som man

Et lidet Bidrag til Dagens Penne-Historie.

(Slutning; see forr. No.)

Dette er midlertid dog ingenlunde Tilfældet med den Brev-Pen, der satte de mange i Bevægelse, eller bestemtere, uden selv at ville det, satte dem i et Øjeblik i Stand til for et Øjeblik at give Blæk; tryllede og tyllede, saa at sige, Tredie-Delen af en maadelig Pens Egenskaber i dem, saa de kunde klakke to Ord og skrive det tredie. Det var nemlig *Jens Baggesens* Pen, som for tungnemme Læsere indstregede i Oehlschlägers 1535Reise-Breve, hvad man kunde nøies med af den Slags, og understregede, til endnu mere Lettelse, de Ord, man skulde fæste i Hukommelsen. At nu nogle *letnemme* Ungersvende syndes: deels at Stregerne var ganske unødvendige, da det var et Smørrebrød for dem at tage Alting med, deels at *Stregerne* vanhældede Bogen, og kunde umuelig høre til, siden Mesteren ei selv havde tilføiet dem, det kunde være ganske naturligt, og det burde være samme Unger-Svende uformeent, paa en *ordenlig* Maade, om de kunde, at slaae Streg over Stregerne, og sende Baggesen det dem tilskikkede Exemplar tilbage, som Noget *han* selv havde *gjort* til *Maculatur*; men naar de, for at faae B. til at gjøre hvad de kaldte Skjel for U-Skjel, vilde nøde ham til at bevise sin Evne og Ret til at slaae Streger med sin egen Pen, ved med deres, som de dog *kun* havde i Munden, at tegne Figurer eller Krims-Krams efter deres Hoved; da er Sligt naturligviis glemt i Morgen, men Dagens Historie maa dog anmærke, at man her af en aldrende Mand forlangde, at han, til Beviis paa, at han kunde og havde Lov til at gjøre en Karle-Streg, skulde begaae en aabenbar Drengestreg.

Med andre Ord: det har i de senere Dage vitterlig, og hvad man især maa finde Sært, *virkelig* begivet sig, at en Tylvt Studenter, i Anledning af Baggesens Angreb paa Oehlschlägers for tit nævnede Reise-Breve, har udfordret *Digteren*, der maaskee vel ikke sang for deres Vugge, men som dog for Skovens lyttende Fugle, sang om *sin*, før der kom Gænger under deres, udfordret ham til, paa Kloster-Latin at trættes med dem om sit Kald og sin Ret til at tale med om danske Digteres Arbejder; udfordret ham, der, medens de i det Højeste laae tørre i deres Svøb, med en, endnu ikke overtruffet Pen, beskrev en Deel af sin digteriske Vandring i Verdens Labyrinth, udfordret *ham* til at godtgjøre *dem* paa Latin, *sin* Ret til at tale med om *Reise-Breve* paa *Dansk* af en *Digter*. Er Tiden, som den vist nok er, temmelig vantroe, da er det ogsaa vist nok, at den ved slige Dagens utroelige Begivenheder maa fristes til, enten ei engang at troe sine egne Øine, eller til herefter at troe i Blinde, alt hvad man vil binde den paa Ærmet. Hvem skulde dog troet, at vore Dages Unger-1536Svende, der udgaae, som man siger, langt anderledes underviiste, dannede og vel opdragne, af Lærdoms og Vidskabs Plante-Skoler, end vi, som maatte i de gammeldags latinske Skoler nøjes med Underviisning efter en, som man siger, feilfuld Methode, og med den Dannelse og Opdragelse vi enten tog med os fra Fædrene-Huset, eller annammede ved Ordets, saa at sige: vilde, Virkning paa Hoved og Hierte; at Hine, siger jeg, ikke i Forstands-Udvikling, i Beskedenhed, ja i alt hvad Kløgt og Dyd kan nævnes, maatte vidt overtræffe os, der, efter Tidens Fordom, saa stifmoderlig behandledes: lærde kun vor Christen-Dom, og vidste knap, hvad *Moral* vilde sige, naar det skulde betyde Andet end Regler for at holde Bordskik, rede sit Haar, toe sine Hænder o. s. v., vi som slet ingen Anviisning fik til at bruge vor Forstand, men kun en dygtig Snyde, naar vi ikke brugde den, som Noget der fulgde af sig selv! Hvem skulde troet Sligt, og dog: af deres Frugter skulde I kjende dem; ogsaa iblandt os var der letnemme Unger-Svende, som fandt Smag i andre Gloser, end dem man fandt i Badens Lexikon, i andre Bøger end de, paa hvis Titelblad man læste: in usum juventutis, Unger-Svende, som hørde heller *Henrik Steffens* end Thomas Bugge, læste meget heller Adam Oehlschlägers Svar i Dagen til Claus Pavels, end paa samme Sted en Parodie over Eventyret i den fremmede Bye; Unger-Svende, som havde ogsaa Mod paa at prøve deres Penne, og engang deres Lykke i meer end et Dag-Blad, og som siden have viist, at det var dog ikke tom Forfængelighed. Der gaves, siger jeg, ogsaa før i Dag, saa danne Studenter, som i deres Kreds havde Munden til Tjeneste baade paa Dansk og Latin, som tog Deel i hvad der offentlig forhandlede, og havde nok Lyst til engang at være med; selv var jeg en saadan Student, men selv blot at komme frem for Publicums Øine med mine uskyldige Penne-Prøver var mig en frygtelig Ting, og stedse rødmede jeg over det Spørgsmaal til mig selv: har du Noget at sige, som ei er sagt bedre før, eller som trænger til Gjentagelse, ja, uagtet jeg var ellers ikke bange for at sige min Mening, uagtet jeg troede at der i Grunden var dog Intet i, hvad Steffens saa henrivende fortalte, uagtet jeg hjemme gjorde mine skriftlige Anmærkninger, og uagtet han holdt 1537et Conversatorium, hvori vi alle opfordredes til at tage Deel, saa havde det dog været mig umueligt, at træde op og tage Ordet, ja det er vist, at en saadan Oprædelse ansaaes da blandt Dannemarks Studenter for et Beviis paa Ubeskedenhed og latterlig Forfængelighed. Hvad vi vilde dømt om en Tylvt, der havde vovet at udfordre en af Dannemarks

navnkundige Forfattere til at forsvare et af sine Skrifter, end sige da, sit Kald og sin Dygtighed *mod dem*, behøver jeg vist ikke at tilføje, og dog vidste vi meget godt, at selv de største Mænd skal dømmes af Efter-Slægten, kun faldt det os aldrig ind, at der ved denne Efter-Slægt skulde forstaaes *Efterslægts-Skolen*; vi opgav ingenling vor Ret til i sin Tid, hvis vi kunde, at tale med, men vi syndes, det fulgde af sig selv, at før man offentlig vil bedømme hvem der har viist de *kunde* Noget, maa man offentlig have viist, man selv *kan* Noget, som er værd at tale om, eller i det Mindste vise det med det Samme, som Aandens Fuldmagt til at lade sit Navn trykke. Vi tænkte og talde helst paa Dansk, uagtet vi ansaae det for en stor Skam at skrive saa slet Latin, som jeg har seet af ret gode Hoveder siden, og vi meende, at hvem der lukker Munden høit op, uden at have Noget at sige, kunde vel øjebliklig skaffe sig et Navn, men dog kun Navn af en Gab-Mund, eller hvis det kom *meget høit*: en Gab-Flab, Navne, som vi langt heller, ved at holde *Haanden for Munden*, gjorde os Umage for at undgaae, end for, ved at stikke Næverne i Siden, tilgavns at fortjene. Denne Tænkemaade, som jeg, tilligemed saa meget andet Gammeldags, har indsuget med Moders-Melken, kan, hvad jeg hidtil har seet af en dristig Ungdom, der sagtens drømmer sig langt mere *sund og dygtig*, ingenlunde bringe mig til at forlade, og det saa meget mindre, som jeg vilde skammet mig, hvis jeg ikke, som nittenaarig Ungersvend, naar jeg havde været ubeskeden nok til at tage fat, skulde have ført Striden mod Baggesen, i det Mindste tolv Gange saa godt som hele Tylvten, og, for en Feils Skyld, Peer Vegner med, thi, om han saa var hundrede Aar, og havde, selv til Hans Mikkelsens Forlystelse, gaaet hundrede Gange, som Dreng i hans Tøfler, fortjener han dog ikke engang at kaldes en *Aars-Unge* i Literaturen, saalænge han ei har leveret 1538et Værk, en Aand kunde være bekjendt at regne for *et Aars Afgrøde*. Skammet mig vilde jeg ved, naar Talen, som her, var om en Kritik eller Satire over en Digtters Arbejder, da at gaae udenom hvad der skulde forsvares, pille et Par virkelige eller formeentlige Feil ud af Critiken, stiltiende indrømme min Udygtighed til at gjendrive det Øvrige, og stræbe at neddysse Sagen, ved at fortælle Publicum, hvilken fæl, afskyelig Krabat den Criticus var, hvor meget der kunde være at sige paa ham, og hvordan det gik ham forleden paa Thinget, hvad han maatte der stikke i Lommen o. s. v. o. s. v. Har man baaret sig bedre ad med at gjendrive Baggesens Angreb paa Øehs. Reise-Breve, da maa det være skeet hemmelig, og det mener jeg, vilde været en stor Skam, om saa den vittige Angriber havde været den Mindste i Tylvten, end sige, da det var en Aand, der ei blot fik Stemme allerede i Evalds og Vessels Dage, men som først efter en, hos os vel mageløs, almindelig Hylding, i nogle Øren, og deriblandt i *sine egne*, overstemtes af Adam Oehlschläger! Sæt ogsaa, at B. gik, som Skribent, i Barndom, sæt, at han, ømfindtlig over, af den yngre Slægt, ei blot at fradømmes Ret til det Høisæde han engang beklædte, men vel endog til Gang og Sæde i Danmarks Skjalde-Lag, sæt, at han, fortrydelig herover, havde spottet med et ganske forsvarligt Værk af en yngre Digter; da mener jeg, at i det Mindste de *Yngste* burde tiet, og overladt det til den sundere og dygtigere Digter, at tie eller tale, som han fandt for godt; men kunde de ei ganske dye sig, burde de dog vist holde Sty: i et sømmeligt Forsvar lade den yngre Digtters Værk tale for sig selv, vogte sig vel for at tage Ord i deres Mund, som i al Fald kun passede i den navnkundige Forfatters, og fremforalt undsee sig ved, at drage den gamle Digtters øvrige Færd, end sige hans Hjerte ind i en Sag og for en Domstol, der laae ganske uden for samme. Var Bs. Satire sløv, velan, saa kunde den desbedre oversees, og, om det var nødvendigt, overbydes! Var den aabenbar kun en Frugt af Misundelse; desværre for ham, og desbedre for det angrebne Værk, der da neppe vilde behøve noget Forsvar! Selv i dette Tilfælde vilde Peer Vegeners tossede Storagtighed, og Tylvtens Kaadhed hos et skjønsmomt Publicum 1539vakt en Harme, som en Bespottelse af alle de *Hoved-Haar*, der graaned med Baggesens, og jeg skjønner ikke rettere, end at alle de æsthetiske Forfattere, der have leveret *Værker*, som en vaagen Efter-Slægt nødes til i det Mindste at læse og bedømme, at alle disse, hvor uenige de end ellers, og selv i den omtvistede Sag, kunde være, burde enedes om, lydelig at erklære deres højeste Mishag i en saa usømmelig Adfærd!

Men, nu gaaer B. *ikke* i Barndom, nu ere hans Pile kun sløve, forsaavidt Aandens Pile altid forekomme Kjød-Hoveder at være det, nu er Reise-Brevene et Arbejde, som neppe selv mellem Oehs. blindeste Forgudere vil finde en Lovtaler, og som vist i det Mindste ikke *Labyrinthens* Forfatter misunder ham Æren for! Der kan altsaa være en langt ædlere Grund end Misundelse til at angribe dette Arbejde, som udkommer under saa berømt et Navn, ja, Angrebet kan være en Forfatters Pligt, naar der, som nu, især blandt de unge Studerende, findes et Partie, der anseer Alt hvad Oeh. sætter sit Navn paa, for mesterligt, og naar han udgiver Arbejdet som Noget han sætter Priis paa.

Under saadanne Omstændigheder er det en Forbrydelse mod hele den ældre Slægt i Literaturen, ja mod Aand og Kunst og Vidskab selv, naar endeel Unger-Svende, jo flere jo værre, springe op med Bulder, bedømme rask hvad der gaaer langt over deres Forstand, skjælde og smælde paa en aandriig dansk Forfatter, hvis Navn selv udenlands af Kyndige nævnes med Agtelse, skjælde og smælde paa ham, og vil, ved Trudsler om, at udstøde ham af Studenter-Laget og udraabe ham for en nedrig Bagvasker, aftvinge ham selv mere end Taushed: Vrævlen med sig paa et dødt og Danmark fremmed Tungemaal!

Hvem, spørger jeg i Historiens Navn, hvem staaer i Aanden, med sit Værk i Ordets Rige, for Historiens Domstol tilligemed Jens Baggesen, og vil samtykke i, at Unger-Svende, der endnu ei engang have hjemlet sig Ret til at indstædes for denne store Domstol, skal beklæde den! Hvem af os: ældre og yngre, vil i deres Stemme erkjende den Efter-Slægts Dom, for hvilken vi i vore Skrifter skal staae eller falde? Hvem af os vil erkjende deres Ret til at afgjøre, hvem der i Literaturen er stor eller lille, hvem der maa tale og 1540hvem der skal tie; Ret til at indstævne, dog nei, til at *nedstævne* os i deres Kreds, for der paa Latin, eller hvad Sprog

de vil, at forsvare vor afgjorte Tale-Ret, mod dem, der efter Historiens Gang, skulde for os bevise deres? Hvem der samtykker i Sligt, han tie! han lade sig af en balstyrig Ungdom ophøje eller nedstyrte, som dens Luner skifte! Umisundelsesværdig er hans Lod, om han saa end, ved Hjælp af dristige og brydske Unger-Svendes Hurra-Skrig og knyttede Næver, kunde, som Tyran i Ordets Republik, forskaffe sig, *paa Livstid*, et første Consulat, ja vorde bukket for, som Keiser, og holde hver Tunge i Tømme, saa Ingen turde knye!

Hvem som derimod ikke samtykker i sligt Uvæsen, hvem der har Mod til, om det saa maa være, *paa Livstid*, at haanes og udpibes, eller hades og forfølges af en paa sin Viis stridbar Ungdom; han *erklære høit og lydeligt sin Afskye*, og indskyde sig under den Histories Domstol, som skal reises engang over vores og alle vore Samtidiges Støv!

Een af de Gamle: Thomas Thaarup, har brudt den uværdige Taushed; her træder *en af de Yngre* i hans Spor, og vil da nu end alle andre tie, af Frygt for et Skrig, ingen Alvors-Mand kan billige, saa lad dem det! Aldrig skal dog nu den vilde Skare, uden at vorde til Latter, beraabe sig paa *eenstemmigt* Samtykke af alle, saa nær som den Skribent, de mene at kunne tage Stemmen fra, ved at erklære ham i tøjleløs Frækhed, for *literair brændemærket!*

Vel siger Dagens, at Thaarup har ingen Stemme, da han er død, men det er dog lige sikkert, at han, at *Høst-Gildets* herlige Sanger, hvis Folke-Viser Dannemark, og sagtens Norge med, har bevæget efternynnet, som Fædrene de gamle Kæmpe-Viser; at den hjertekiære Aand, som skabde Dannemarks *historiske* Idyl, hvis Mage neppe findes, at han *beholder Stemme*, naar *Skriget* er for længe siden glemt; at han *beholder Stemme*, saalænge Danmark har en Tunge, der kan synges om hvad der rører sig i Danmarks Hjerte. Det er lige sikkert, at *denne Stemme* skal være imod Tylvtens og hvad dertil hører, saalænge, til man kan bevise, at den er det ikke: bevise, at det danske Hjertes Stemme er ei mod Ungdommens Selvklogskab, Egensindighed, Selvraadighed og Mund-Kaadhed. Thaarup er hverken borgerlig eller legemlig død, og til man beviser, at Stemmen mod Tylvten strider mod den *Aand*, vi i hans Sange spore, da skal den agtes for Stemmen *af hans Aand*. Har han i Øvrigt givet Noget sin Stemme, der strider mod hans Digter-Aand, det maa han selv forsvare, for den Historiens Domstol, der er hans rette Værne-Thing, men, paa Ansvar for den samme, tør jeg sige, at hverken i Oversættelsen af den, i mine Øine slemme men *ei slet skrevne*, Bog mod Jødern, eller i Fortalen til en daarlig Comoedie, har Thaarup fraskrevet sig sin Aands Stemme, saaledes som Oehlschläger, *indtil Videre*, i sine *aandløse, jammerlige Reise-Breve*.

Nu mener jeg, tydelig nok, at have givet, hvad der i mine Øine er *Sandhed*, min Aands *Stemme mod* den af mig, som Digter, høit beundrede og inderlig elskede Adam Oehlschlägers Udraabelse til Pave, Imperator, Pontifex Maximus, eller hvad man vil kalde ham som *ufeilbar*, og som en Gud i Skoven, Ingen, uden at begaae poetisk og literair Majestæts-Forbrydelse, kan skose eller laste; *mod* de, under hans Navn udkomne Reise-Breve, hvilke jeg mener, burde aldrig nævnes, naar de ikke førde saa berømt et Navn, men bør nu, da Oeh. hverken har villet forsvare eller fralægge sig dem som en Vaades-Gjerning, være Satiren overladte, uden at komme de Poetiske Skrifers og Nordiske Digtets store *Aand* til mindste Vanrygte eller Forkleinelse; først og sidst *imod Tylvten*, som, aldrig ved at forsvare, men kun ved at *frafalde* og *afbede* sin Ungdoms-Daarlighed, kan vente *Historiens* Tilgivelse!

7de November 1818.

N. F. S. Grundtvig.